

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In catenam super Matthaei evangelio editam - Cod. Aug.
pap. 5**

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Cap. XXVIII

[urn:nbn:de:bsz:31-84684](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-84684)

ihud p' hanc marit et m' sabbat q' aut in sepulchro. p'ncipes aut' p'cedat licet i' mensi facimus i' nocte d'ni p'pa uerit tamen no' sufficit eis. m'p' etia' post mortem eius concepte nequicie u' r'us co'teant. f'ina' eius lacantes. et q' m' nocente p'iebant p'ductore d'icunt uocant unde dicit. Dne recordati su' quia p'ductor ille dixit adhuc u'nic' post tres dies resurgam. Sicut aut' r'ap' p'us ignorans an' p'p'et'at dices co'pedit vni homin' mori p' p'to et no' tota gens peat. Sic et modo Seductor em' erat x'pus. no' auita te in errorem i' mittens sed a'falpte ad uita' ducens. **Pemiguis**. E'phor aut' dicit cu' dixisse q' post tres dies resurgam. quia dixerat. Sicut fuit Ionas tribus diebus et tribus noctib' in u'ra u'entis ceteri et cetera. Sed uidend' quo post tres dies resurrexit. No' nulli uolueru't tres horas tenebras vna m' telligi noctem et lucem q' p'cuta e' tenebras diem. sed hij vni figurate laudo' ignorauit. figurate em' p'pta feria qua passus e' comprehendit nocte p'cedete. Sequit' aut' no' sabbat' cu' suo die. No' u' d'ic' diei comprehendit suu' die de p' hoc ueru' e' quia post triduu' resurrex' **Aug' m' ser. de p'p'oe**. No' aut' post tres dies resurrexit ut m' p'p'oe filij to'us temutatis m'aret' assensu' d'ni d'ni em' legit' in figura quia trinitas que m' p'ncipio fecit homin'. ipa' i' fine homin' p' x'pi' repat' passione. Sequit' Inbe ergo custodiri sepulchru' usq' m' die tertia' ne forte ueniant discipuli eius et fueru't cu' et dicant plebi surrexit a'mortuis. **Pabanus** discipuli quide' p' fures p'ualit' erant. quia ab migratis iudeis scripta noui et u'et'is testam'ti ablata m'v'sim' etia' conferabant et saluatorem qui eis p'miss' fuerat illis nocte dormientib' hac e' m' fidelitate torpentibus abstrulerunt gentib' tradidit

credend' tradentes. **Volarius** Metus fraudi corporis et sepulchri custodia atq' ab ignacio stulticie atq' m' fidelitate' testom' e' quod designare sepulchru' eius uolueru't tu' p'cepto con'p'ouisset de sepulchro mortuu' suscitatu'. **Pabanus** In hoc aut' p' dicit. Et erit nouissim' error peior priore. Ignoranter uerit' dicit. peior em' fuit contemptus p'me in iudeis q' error ignorantie. **Cris' m' om'** uide etia' qualiter et nolentes con'certant ad dem'strandu' uita'tem irrefragabilis em' dem'ra'tio resurrectionis p'ca e' p'ca que p'tenderu't. quia em' custodia' e' sepulchri nulla fraus f'it' est. Si aut' fraus f'it' no' e' manifeste et irrefragabile' d'ns resurrexit. Quid aut' p'lat' respondit subugit' ait illis p'lat' habetis custodia'm q' custodite sicut p'ca' **Paba' q' d.** Sufficiat uobis q' co'sens' i' nocte i' nocentis de cetero. V' error uobis p'maneat. Sequit' illi aut' abauit'es mumeru't sepulchro signantes lapidem cu' custodia'ibus. **Cris' m' om'** no' aut' p'mittit p'lat' p'los milites sigillare. Si em' soli milites sigillassent possent dice' q'm milites p'miseru't q' discipuli d'ni corpus furarent' et resurrectionis in f'inge' fidem. N'ut' aut' dice' non possunt cu' ipmet' sepulchru' sigillassent. **Sequit' Capitulu' xxviii**

Ep'e aut' sabbati **Aug' i' ser. de t'ne** post illud q' dicit' et uerba post acceti et falsis pocula myra. post supplicia' tuas et uolnera. et postremo post ipaz morte et m'feros. surrexit de suo uolua' sine t'no' noua. tedit ab occiduo latens i' ta et i' morte salus resuata resurgit p'ulchrior reditura post f'imo' **Aug' de assu' e' u'ni** de hora uero q' m'ltos ueneru't ad momu'm'tu'. no' atep'eda

exoritur questio Cum enim mattheus
hic dicat. Vespere autem sabbati que luce-
cit in prima sabbati. Quod est et dicit
marcus. Et valde mane una sabbato
venit maria magdalena et alia maria
videre sepulcrum a parte quippe prima
noctis. quod est vespere. ipsa noctem
voluit significare mattheus aut noctis
fine venerit admonitum Ergo quoniam
sabbato impediebantur. ut non ante faceret
ab eo ipse notavit noctem ex quo eis
licet cepit ut faceret quodcumque vellent
tempore eiusdem noctis Sic itaque dictum
est. Vespere sabbati dicitur si dicitur noc-
te sabbati. id est nocte que sequitur die sabbati
quod ipsa verba eius satis indicant
Sic enim ait. Que lucecit in prima sab-
bati. Quod fieri non potest nisi tunc prima
noctis pericula. id est solus tunc noctis
et tunc per magis dicitur vespere signatum Nam
cum ipse initium noctis lucecit in prima
sabbati. sed ipsa vox que luce incipit
terminat Et ut status loquendi magis
et diuine scripture. apte tunc signi-
ficare Vespere ergo noctem signum aut
extremum est diluculum diluculo enim ve-
nerit ad monumentum **Crisostomus in omni**
vel aliter aliud dicitur est quod sic mulieres
vespere sabbati que lucecit in prima sabbati
venerit uide sepulcrum ita intelligendum
quia vespere quidem venire cepit sed
lucescente mane in prima sabbati ad se-
pulcrum peruenit. id est vespere aromata pa-
uerunt. quibus corpus domini unguentis de-
siderabant. sed aromata vespere parata ma-
ne ad sepulcrum detulerunt. Quod
mattheus quidem breuitatis causa obstru-
it posuit Sed euangeliste alij quo
ordine factum sit euidentius ostendunt
Sepulcro namque sexta feria domino reuise
ammonitio mulieres parauerunt aromata
et congenta quae diu operari licebat
et sabbato quidem siluerunt secundum legis
mandatum sicut apte designat. Cu-

aut transisset sabbatum. Vespereque ad-
uemente tempore quoniam redisset prompte
ad deuocionem emerit que magis parauerunt
aromata sicut marcus commemorat ut
venientes ungentur eum. Et valde mane
venit ad monumentum **Crisostomus** vel
aliter. Quod diuersa tempora istarum mulierum
in euangelijis describuntur non mendacium
signum est ut impij obiciunt sed sedule
uisceribus officij domini crebro abest et
recedit et non parat a sepulchro domini
domini abesse uel longius **Remigius** Sed
autem est quia mattheus iustice loquens
studuit nobis in simac illa sarratissima
noxi. quanta dignitate ex honore deuote
te martiris et domine resurrectionis accepit
Ideo dixit. Vespere sabbati que lucecit
in prima sabbati. Cum consuetus ordo
tempore habeat ut vespere non lucecant
et diem sed potius. **Augustinus** obtenebreat
et noctem ostendit hinc uerbis quod dominus
tota hanc noctem luce sue resurrectionis
omnis festiua et chorustam reddidit
Beda in omni ab exordio eadem mi-
dane creatio usque huc. ita autem tempore
distinguebat. ut dies noctem precedat
quia homo a luce paradisi peccando
lapsus in huius seculi tenebras erumpas
que decedit aptissime autem tunc dies
sequitur noctem quoniam per fidem resurrectionis
a peccati tenebris et umbra mortis ad
lucem uite christi largiente reducimur
Seuerianus in f. de pascha Et autem vespere
sabbati que lucecit. quia illud per
christum sabbatum non deletur Non inquit
voti solue legem. sed adimple illud
ut medium dominum luceat clarescat et
etiam quod in synagoga iudeis obstru-
antibus sustabat Sequitur. Venit
maria magdalena et alia maria uidere
sepulcrum. Sero quidem mulier currit
ad veniam que matine accurret ad
culpam. que de paradiso per fidem sumpt-
serat festinat fidem summe de sepul-

eto Contendit raptē de morte vitam
 quo de vita raptuetat morte. Non autē
 dixit venenit sed venit. sub vno noē
 du venit due. misterio. nō casu. vnit
 ipa sed alta ut mutaret mulier virtu-
 te nō spou. pcedit autē aptos femine
 que etiam tūpū addmā deferūt sepul-
 trū quā saluet et maia. mī mīc xpi
 vni nōmē mduas gemmat feminas
 p hie etia ex duobus pplis vemens
 i. ex gentibus et iudeis vna esse figu-
 rat. Venit autē maia ad sepulcrū. sic
 ad resurrectionis utaq. ut itē xpus
 ex sepulcro nasceretur fidei. qui tam
 fuerat generatus ex ventre. et cū quē
 clausa vgnitas ad pite tulerat. vna
 clausum sepulcrū ad vna reddet sem-
 pterna diuinitatis m signe ē clausū
 vgnem reliquisse post ptū et desē
 pulcro clausū exisse cū corpe sequi
 Et ecce tremotus factus ē magnus
Ieromim Dns nō vnus atq. idem filius
 dei et homis iuxta utraq. natū dimitat
 et carnis. mīc magnitudinis sue mīc
 humilitatis signa demtat. vnde et m p-
 ti loco p p homo sit qui crucifixus est
 qui sepultus. tamē que foris agit vndē
 filius dei **hylarius** Motus em hie re-
 surrectionis ē vntus cū concussio mort-
 aculeo et illuātis illius tenebris resur-
 gente vntū celestū dno m feruēt
 trepidatio comouet. **Crisp** **momelia**
 vel ideo tremotus factus ē ut ex ur-
 gant et euigilent mltes. Etē accē-
 serant vt vngentū mittent Et p
 nocte het gerēbant pabile ē qd
 obdormisse **Beda** **m omie** Et etia
 tremotus resurgente dno de sepulcro
 sicut etia moriente matuce factū est
 magnus. signat trena pns corda per
 fidem passōis ac resurrectionis eius ad
 omāz toncūenda plubri pauore per-
 mota **Semian** **1p. d. pastor** Et autē sic
 terra tremuit cū dno ad vena suoz
 resurget quomō cotremisset cū noxiōz

om resurget ad pena dicens ppheta
 Terra tremuit. dū resurget m iudicio
 deus Et quo dno pntā sustinet. que
 angeli pntā sustine nō valuit Nam
 sequit angelo em dno descendit dece-
 lo. Surgente quide xpo morte pte
 tremis reddi celeste gmeratū et mtri-
 ni suat cū dyas constū locale cū an-
 gelo colloquiū sit vntale **Hylarius**
 hic em dei patris msigne ē resurge-
 te filio ab m feris vntū celestū mī-
 tera mttē. atq. io prior ipē resurrex-
 t iudeo ut quodam famulatu patre vo-
 luntat. resurrectio mtiare **Beda** **1 om**
 Quia em xpus deus et homo ē i ter-
 acta huāntatis semp ei angeloz mī-
 tera deo debita non desunt Sequit
 Et accedens reuoluit lapidem. Non
 ut egressuro dno ianuam pandat sed
 ut egressus eius sit iam homibus pset
 mtiat. Qui em mortalis clausū v-
 gnis utero potuit nascendo mudiū m-
 gredi ipē factus m mortalis clausū se-
 pulcro potuit resurgendo exire demū
Remigius Sigt autē reuolutio lapidis
 referatōm sacramtor xpi q lra legis
 tegebant lex nam m lapide scripta
 fuit et ideo p lapidem designat **Se-
 uian** Non autē dixit voluit. sed
 reuoluit lapidem. quā lapis aduolutū
 pbauit mortem et reuolutus cotiat
 vntis asportor huta hic ordo rez
 Sepulcrū morte nō mortū deuorat
 domus mortis. mansio fit vitalis. v-
 teri noua fōma mortū receptit red-
 dit vntū vnde sequit Et sedebat
 sup eū. Sedebat in quā. cū nulla
 merat lapitudo ut fidei doctor. ut
 vntis mgt. Sedebat supra petra. ut
 soliditas pidentis. daret credentibus
 firmitatem pōnebat angelus supra
 petra fundamēta fidei sup q xpus
 erat etia fundamētū vel p lapide
 nomineti pē designari mors. quā
 omē pmebant p hō ergo q angelus

super lapidem sedit signat qd xpus mo-
tem sua virtute subicit. **Veda t om**
Et recte stans appuit angelus. qui ad
uentu dmi in mudo pdicebat. ut stando
signaret quia dno ad debelland mude pn-
cipem veniret. Pro aut ems sedisse
memorat ut sedendo signet eil supato
mortis auctore sedem regni iam con-
stendisse ppetu. Sedebat aut sup lapi-
dem reuolutu. quo hostiu monumenti
claudebat. ut claustra inferoz sua ipm
virtute deiecit docet **Augo de ciu-
eruan** p aut moue quo sedm ma-
thcu angelus sup lapidem sedebat re-
uolutu a monumento. cu marcus dicit
mulieres intrantes i monumentu
vidisse iuvene mdoctis mpa intelliga-
mus aut matheu tacuisse de angelo
q intrantes viderut sedente sup lapi-
dem ut duos viderint et ad iobus si-
gillati audierut q dixerut angeli de
ihu aut certe quod dicit intrantes
i monumentu. malij septa matere
debemus accipere quia qm mntu locu
tue fuisse credibile e. i. in aliquo spacio
ante petru. in qua copia locus factus
fuit sepulture. ut ipm viderint i
ead spacio sedente a doctis que dicit
matheus sedentem sup lapidem. Sicut
erat aut aspectus eius sicut fulgur
vestimenta aut eius sicut nix. **Seuianq**
Vultus clatus a uestiu candore spat
et facies fulgori nni uestis angeli cam-
putu. quia fulgor decelo mpx deterra.
audi pphetam laudato dnm de tra. Ignis
grando. mpx. In facie ergo angeli clatus
celestis serua nature. In ueste signat
gra quors humane et sic temptatur
species angeli colloquetis ut carnales
scili et uestiu fecant placata caritatem
et ex fulgore vultus mntu su tremant
et reuolunt auctois. **Emaleo smod** Quod
aut fuit monumentu ubi tegeret i natus
no habet. Sed angelus m m habitu

nam forme resurrectione pfiguratur i
homo ipd corpis sui clatus. **vestiue**
Incandido ead uestiu angelus signat glori-
triumphantis. **Greg mon pasali**. vel
alut qn fulgore tior timois e. i. mne aut
blandimentu candore glori ubi ampe deq
et terribilis est peccatoibus et blandus
iustis. ite testis resurrectionis eiq angelo
et m fulgore vultus. et mandore hntis
demonstrat ut de ipd sua specie et terep
reptos et multat pias. Unde sequit
p timore aut eius. **Extriti qd custodes**
et sti p velud motu Fabianus Ti-
moris amoretate p extriti qui amo-
ris fiducia no hebant et facti p ve-
lud motu qui resurrectionis vitatem
reddere nolunt. **Seuianq t smod de pasoe**
Custodiebant em crudelitas studio
no pietatis obsequio. Stare em no pt
que constia defatuit. impellit reatus
hnt e q angelus pcellit m pias
prias alloquit et complat. **Respondeo**
aut angelus dixit mulieribus **red**
Custodes quide timore p triti ad i-
star moruoz stupefi iacent et tam
angelos non illos. sed micos complat
dicens Nolite time vos. qd. illi ti-
meant. in quibus pmanet in adulteris
Petm eos. quia ihm querit crucifixo
ii. Audite q surrexit et pmissa per-
fecit. Unde sequit. Scio em q ihm
qui crucifixus e querit. **Seuianq**
Adhuc em crucifixio et motu requi-
rebant. quare fidem. scua passoms
prella turbauerat. et temptacois cas
ita pandus nauauerat. ut celi dnm
quetent in sepulcro. **Alone hic**
Fabianus p pncid carnis qui tame-
nusqua de est p pncid maiestatis.
Sequit resurrectione em sicut dixit
Cris m omē q dicit. Et si mch
no creditis. illud memtote vbor.
Dennde et alia sequit demonstratio ai subd.
Venite et videte locu ad portus erat

Dns. *Jerom.* ut si meis vobis non creditis vacuo creditis sepulchro **Severianus** Angelus ergo pdicit nome. cruce dicit loquitur passione. Sed moys er ne moys dnm confitent. et angelus post tanta supplicia post sepulchru agnoscat dnm suu. Cur homo aut mirorati dcau in carne iudicat aut in passione consistat defuisse dicit. Dicit aut tunc fuit. et dicit locu ubi portus erat dms. ne alter et no idem resurrexisset creditur. Et si dms in ead redit carne et sic resurrectionis facit in dca. quare homo malia putat se carne redituru. aut carne suus forte dedignat suam. ai mam dms mutavit **Yabanus** Non solu aut vobis hoc gaudiu magm gressu est occulto cordis tene sed similu amantibus debetis illud pande. Unde sequit. Et cito cunctes dicit discipulis eius quia surrexit **Severianus** Quasi dicit. Revertite advertit mulier iam sanata et suade fidem que pfidia an suaspit. Refer homi v mis iudiciu. tu ante cruce consiliu detulisti **Sequit** Et ecce pcedet vos in galilea **Cris in omne** hoc aut dicit eripies eos apudis ne timor fidem impediret **Jeromus** anstice aut pcedet vos galileam hoc e involutabru genau ubi ante error erat et libru et firmo et stabili pede vestigi non tenebat. Sed ibi cu videbit ecce pdixit vobis **Be da in omne** Bn aut dms in galilea videt ad discipulis qui id demorte adantia de corruptione ad incorruptione transierat Galilea quippe transigratio mptat felices fomes que triumphu r mudo amittate meruerit. feliciores aut que in die iudicij pmissis pauore reprobis gaudiu hie resurrectionis mte meruerit. **Experit** ato demomito **hylarius** anhelibus p angelu ad hortatis qfessim dms occurrit ut

nunciatur expectantibus discipulis resurrectionis non angeli potius q xpi ore loquerent. Et ideo di. **Experit** ato demomito ai timore et gaudio mag **Augus de qtor. qvan** Gressu autem dicit demomito hoc e ab illo loco ubi erat orti spaci an lapidem effos **Jeromus** Duplex aut metes mulieru tenebat affectus timoris et gaudij. et alt demomito mag mtrudme. alter ex desperio resurgente et tunc vtrq femineu concitabat **Severianus** Unde **Severianus** Currentes mciare discipulos eius. pgebant em ad aptas ut per illos fidei seminatru spargetur. Que aut se querebant que ita curerebant merebant obiuu hie dnm resurgente **Unde sequit.** Et ecce vobis occurrit illis dicens ducte **Yabanus** p hoc dicit se omnibus iter dicit mchoa tibis ut ad salutem ppetua puenire queant adiuvando securu **Jeromus** pme mulieres ment audire ducte ut maledictu eie mtrud i mulieribus pludetur **Severianus** In istis uo feminis ecce figura mane eident ostendit quia discipulos suos copus de rine dicitur trpidantes. **Severianus** autem istis no pte hie. sed puenit calidore. ppus em in eia se salutat quia suu recepit incopus **Augus de qtor. qvan** Adligimus et angeloz collo tuom bis nio cas habuisse. venientes ad monumtu saluet ad viderant vnu angelu de quo narrant matheus et marcus et ai postea viderit duos ut narrant lucas et iohes **Severianus** apud dnm bis. semel saluet illic qn maria ortulam putavit. et mte itaq ai eis occurrit in vna ut cas opa arpeione firmaret atq a timore recaret **Severianus** Sed ibi marie nec tangendi dat facultas hic no solu tangendi. sed tenendi copia tota concedit. **Unde sequit** Ille aut accessit et tenuit pedes

eius et adorant eum **Palma** Supra
quidem dicitur quia suscepit clauso
monumento ut in mortale iam factu do
ceat esse corpus quod monumento clauso
fuit mortuum tenendas aut mulieribus
nunc p[ro]bit pedes ut memoret veram
carnem h[ab]ere que a mortalibus tangi possit
Seueramus Iste quidem tenent pedes
xpi que in eade[m] typo euangelice p[ro]feta
tis tenent et merent[ur] exarsit ac si
fide astringit sui uestigia saluatoris
ut totius diuinitatis pueniat ad hono
rem illa aut[em] m[en]te audit Noli me tan
ge que m[en]tus deplet dum. et sic in
sepulchro querit mortuum ut melius
ei nesciat regnare cu[m] p[re]e. Et ergo
eadem uia m[en]te in fidei u[er]itate ostenta
tangit xpm. ac tenet toto satanis af
fectu n[on] inbecillitate carnis et femi
ne in firmitate delecta dubitat et
tactu sui n[on] meret[ur] auctoris n[on] facit
qm[od] siquidem illud de figura e[st] hoc de
sp[irit]u illud de diuina gra[ti]a hoc de h[um]ana
nate. quia nos xpi cu[m] d[omi]na s[an]c[t]a mun[us]
est. cu[m] humana sapientia ceteris op[er]ibus
Tenent aut[em] pedes eius ut starent
in capite xpi v[er]it[ate] e[st]. se aut[em] esse in po
dibus xpi. et datur sibi v[er]itas sequi n[on]
p[ro]p[ter] p[re]e p[ro]p[ter]m. Quod aut[em] dixerat
angelus dicit et d[omi]n[us] ut quas firma
uat angelus. xpus reddet firmo[rum]
Vnde sequit[ur]. Tunc ait illis ihesus
Nolite timere. **Jerom[us]** Et in u[er]it[ate]
In nouo testam[en]to h[oc] semp[er] obseruand[um] e[st]
q[uo]d q[ui] aliq[ui] angustior apparuit visio
p[ri]m[us] timor pellat[ur] ut sic mente placata
possint q[uo]d dicit[ur] custodiri **h[er]ul[us]**
In contrariu[m] aut[em] ordo cause p[ri]ncipalis
e[st] redditus ut quia a sp[irit]u mulieru[m] ce
pta mors est ip[s]i p[ri]m[us] v[er]it[ate] gl[ori]e
et in suis et m[en]tis reddetur Vnde

d[omi]n[us] subdit Ite m[en]tate scribis meis ut
erant in galilaeam ibi me uidebit[ur] **Seueramus**
Vocat fratre[m] quos corpus sui fecit esse
germanos. Vocat fratre[m] quos p[re]e sui ad
optauit in filios. Vocat fratre[m] quos be
nignus heres sibi p[re]stitit coheredes
Aug[ustinus] doctor eu[er]i Et aut[em] d[omi]n[us] n[on] ibi
p[ri]m[us] se demonstratur[us] erat sed in gal
ilea ubi postea visus e[st] se uident[ur] m[en]te
dauit et per angelu[m] et per seip[s]u[m] q[ui]
uis fidelem facit in tenent ad querend[um]
in quo m[en]te dicit[ur] intelligit[ur] Galilea
namq[ue] interpretat[ur] uel transmigrationis uel
reuelatio. P[ro]p[ter] itaq[ue] p[ro]p[ter]m transmigrationis
significatio[rum] quid aliud occurrit intelli
gendu[m] nisi quia xpi gra[ti]a de p[ro]p[ter]o istel
transmigrationis erat ad gentes. quib[us]
ap[osto]li p[re]dicantes eu[er]i nullo credent[ur] in f
eis ip[s]e d[omi]n[us] uiam in cordibus homi
p[re]pararet et hoc intelligit[ur]. p[ro]cedet
uos in galilaeam Et aut[em] subdit[ur] Ibi
eu[m] uidebit[ur]. sic intelligit[ur] i. ibi m[en]bra
eius in uenietis. ibi u[er]it[ate] corpus eius
in h[ab]itu q[uo]d uos suscepit agnoscat. Sed
aut[em] q[uo]d galilea interpretat[ur] reuelatio. n[on]
iam in forma serui intelligend[um] e[st] sed
milla in qua equalis e[st] p[re]e illa erit
reuelatio tanq[ua]m uera galilea cu[m] similes
ei erunt et uidebimus eu[m] sicut e[st] q[uo]d
ead[em] erit beator[um] transmigrationis ex isto
sculo in illa c[on]t[em]p[or]e **¶ Que cu[m] abisset**
¶ Cris[ostomus] Signos q[uo]d circa xpm
apparuerunt q[uo]d sunt orbi t[er]ra[rum] q[ui]n
ma p[ro]p[ter] tenebris. quod d[omi]n[us] p[ro]p[ter] m[en]te
custodienab[us]. sicut mira angeli apparicio
et tremotus q[uo]d p[ro]p[ter] m[en]te facta s[un]t
ut stupefierent et ab ip[s]is fiat testis
uitas. Veritas em[en] a g[en]tibus diuulga
ta magis resurgit quod et g[en]tibus
Vnde dicit[ur] Que cu[m] abisset saluet
mulieres etc quod de custodibus
Venerunt in ciuitatem et m[en]tate

pncipibus sacerdotum omnia q̄ facta
 fuerant **Pabanus** Simplex quidē ac
 qualitas et indocta hominū rusticitas. sepe
 vitatem rei ut sine fraude manifestat
 ac contra vsuta malignitas palpe-
 tem verisimilibus vobis puero commendate
 delectat **Ieromimus** pncipes autē
 sacerdotum qui debuānt gūti ad p̄māz
 et ihm̄ querē resurgente p̄suerant
 in malicia et peccatū q̄ ad usū templi
 data fuāt. v̄tunt in redemptōz menda-
 ty sicut et in xp̄o argentes q̄ de
 domant p̄ditōri unde sequit̄ Et tō
 gregati cū semelibus consilio accepto
 peccatūz copiosam dederūt militibz di-
 centes. dicite quia discipuli eius nocte
 venerūt et furati s̄ cū nobis dōm̄ e-
 tibz **Senianus** Non em̄ ḡtenti s̄nt
 m̄fessisse m̄ḡm quomō discipulos pas-
 sime p̄dere moluit discipuloz t̄men-
 te facit v̄tute m̄ḡi plane amiserūt
 milites p̄diderūt iudei. Sed discipuli
 m̄ḡm s̄nt nō furto. sed fide v̄tute
 nō fraude. s̄tate nō em̄. v̄m̄ nō
 motū susculerant **Crisostomus** Qua-
 liter em̄ furuerūt discipuli homines pau-
 pes et v̄diate et neq̄z apparē audentes
 Si em̄ adhuc xp̄m̄ v̄m̄ v̄dentes
 fugerūt. qualiter mortuo eo nō t̄mu-
 issent tot militū multitudinē. Nunq̄
 ostiū sepulchri patant cūterez lapis em̄
 t̄m̄ebat magnus nullis indigens ma-
 mbz Nunquid ead̄ nō erat sigillum
 sup̄impositū p̄pter quid aut nō furati
 s̄ p̄ma nocte q̄ nullus sepulchro affit̄
 Sablato em̄ peccerūt apylato custo-
 diam Quid aut sibi voluit her̄ s̄da-
 ria quo petrus vidit iacencia Si em̄
 vellent furari. nō cent̄ nudū corp̄
 furati. nō plū ne in mirarent. sed ne
 ead̄ in exuendo tradent et tribuent
 militibz s̄ detmendi facultate Max̄
 quā mirra erat corp̄ et vestimētis
 affixa. ita glutinosa ut nō facile es-
 set atorpore euellē uestimēta Quare

non p̄suasibilia s̄ q̄ de furto dicta s̄
 unde p̄ que r̄nem ob̄mbrate dicit̄
 conant̄ p̄ her̄ cam faciūt clarē dicen-
 tes em̄ q̄ discipuli furati s̄ confitent̄
 nō eē corp̄ in sepulchro. furtū aut
 ondit̄ eē mendax custodia militū et dis-
 cipulaz pauor **Remigius** Sed si cus-
 todes dormierūt quomō furtū viderūt
 quō testes fuerūt et id quod voluit fa-
 cē n̄ potuit **Idem** Ne aut̄ timore p̄p̄dis
 a mendacio reuocarent̄ timentes p̄p̄
 negligentia p̄m̄ri subdunt Et si hoc
 auditū fuit ap̄sides nos suadebim̄
 et securos nos faciem̄ **Crisostomus**
 Vide om̄s corruptos. pylatus em̄ ip̄e
 p̄suasus ē plebe iudaea q̄mota est
 milites corrupti s̄. unde sequit̄ At
 illi accepta peccatū fecerūt sicut e-
 rant docti. Si peccatū apud discipulū
 tanta h̄nt v̄tutem. ut eū facit m̄ḡi
 p̄ditōrē. nō mireris si peccatū milites
 sup̄ant **hilarius** Em̄ ergo v̄m̄
 silentiū et mendaciū furti argenteo.
 quā honore s̄z sc̄uli qui in peccatū
 est et cupiditate xp̄i gloriā denegat̄
Pabanus Sicut aut̄ sanguis v̄catz
 q̄ sibi et posteris suis ip̄i m̄p̄tabant̄.
 grauis peccatōz facina illos p̄mit̄
 Ita emptio mendaciz per quod r̄ms de-
 negant v̄tutem v̄catū eos q̄stingit
 p̄p̄tū unde sequit̄ Et diuulgatū ē
 v̄bū istud apud iudeos usq̄ m̄h̄dierm̄
 diem **Senianus** Apud iudeos quidē
 diuulgatū ē nō apud xp̄ianos Q̄
 em̄ iudaea iudeos ob̄strabat̄ auro fi-
 de toto claruit in m̄do **Ieromimus** v̄t̄
 aut̄ qui s̄pe templi et h̄y q̄ confe-
 rant̄ ad vsus eccl̄ie abutūt̄. malis
 rebus quibz sua expleant̄ voluntate
 similes s̄ p̄ribz et sacerdotū redime-
 tū et sanguinē saluatoris **Undecim**
 aut̄ discipuli r̄ **Bedam om̄e** post
 quā dicitam p̄ r̄m̄ ab angelo m̄ia-
 atam. btus matthei asseruit v̄sione

dm etiam ad discipulis impletam refert
dicens. Unde etiam aut discipuli abierunt
in galileam in monte ubi constituerat
illis ihesus. Nam p[er]gens dñs ad passi-
onem aut discipulis postquam resurrexerit
p[re]cedam uos in galileam in monte quaz nubi-
bus ait dicit discipulis eius quia p[re]-
cedet uos in galileam. Quia ip[s]i uisori in galileam
obediã discipulor[um] obsequit. P[er]tinet aut[em]
xpi discipuli adorandis pergunt. Nam em
vni[us] p[ro]phetat qui dñm et in galileam stui t[er]-
riderat. **Item** post r[es]urrex[it] ergo ih[esu]s
in galileam monte conspicit ibiq[ue] adorant[ur]
licet quidam dubitant[ur] et dubitatio eoru[m]
m[en]s auget fidem. Sequit[ur] em[er] et unde
tes c[um] adorant[ur] quidam aut[em] dubitant[ur].
Vergius hoc aut[em] lucas euanta ple-
nis manifestat. Refert em[er] quia t[un]c dñs
resurgens a mortuis apparuit discipulis
ip[s]i turbati et exortati existimabat se ip[s]um
uide. **Item** in monte quidam apparuit
eis dñs ut p[er]git q[uo]d corpus quod de xpi
g[ra]tis humani tr[an]sistendo susceperat re-
surgendo iam sup[er] terra omnia in suble-
uauerat et ut admoneret fideles. p[er] illu-
celitudinē r[es]urrex[it] eius cupit uide hic
abim finis voluptatib[us] ad sup[er]na studeat
desideria transire. Ih[esu]s aut[em] in galileam
discipulos p[re]cedit. quia xpus resurrexit
a mortuis p[ri]ncipie d[omi]nanti. Sicut aut[em]
hi qui p[er] xpi et in suo ordine ad uita[m]
demorte transierunt in sua specie di-
uinitatem contemplant[ur]. Et h[ic] agitur
q[uo]d galileam reuelatio m[er]it[ur]. **Aug[ustinus] de**
g[ra]t[ia] eu[ang]elii Sed considerand[um] e[st] quod corpus
in galileam dñs uideri potuit. Quia em[er]
no ip[s]o die quod resurrexit corpus e[st] mani-
festu[m] e[st]. Nam in r[ati]o[n]e corpus est et die
in ito noctis ut lucas et ioh[ann]es aptissime
consonant. Nam em[er] in sequentib[us] dieb[us] di-
ebus post quos dicit ioh[ann]es discipulis
apparuisse dñm ubi p[ri]mo c[um] uidit th[oma]-
mas. qui c[um] no[n] uiderat die resurrex[it]
eius nisi quis dicat no[n] illos uiderat qui

iam tunc apti vocabant[ur] sed discipulor[um]
illu[m] xpi fuisse ex multis n[on] discipulor[um]
Sed scilicet aliud quod obicit ioh[ann]es
em[er] q[uo]d memorauit no[n] in monte ab in-
decem sed ad mare tyberiadis a septē p[er]-
cantibus uel uisum e[ss]e dñm. hoc iam
tertio manifestauit se ih[esu]s discipulis suis
quod intelligend[um] e[st] ad n[on] dieb[us] resurrexit
no[n] ad numeru[m] manifestacionu[m]. Sicut
accepimus intra illos octo dies antequam
c[um] thomas uideret ab xpi quibusq[ue] dis-
cipulis dñm uisum no[n] e[ss]e ad mare ty-
beriadis. t[er]tio manifestauit e[ss]e. sed quarto.
Ar[istoteles] p[er] hoc cogim[us] intelligere post o[mn]ia
factu[m] e[ss]e. p[er] e[ss]e in monte galilee discipuli
xpi uiderit. Inuenimus itaq[ue] ap[ud] quatuor
euangelistas decem memoratu[m] dñm
uisum ab omnibus e[ss]e. post r[es]urrex[it]. Semel
admonuit mulier[um]. h[ic] em[er] e[ss]e regre-
dientibus a monumento in t[er]cio. Tercio.
petro. Quarto duob[us] eunib[us] in castellu[m].
Quinto pluribus in t[er]tio ubi no[n] erat th[oma]-
mas. Sexto ubi uidit c[um] thomas. Septimo
ad mare tyberiadis. Octavo in mon-
te galilee s[ecundum] marcu[m]. Nono quod
dicit marcus. Nouissime resurrex[it] uentibus
quia iam no[n] erant intra t[er]ra[m] t[er]ra[m] con-
uatiuri. Decimo in ip[s]o die no[n] t[er]ra[m] in t[er]ra
sed eleuatu[m] in nube. t[un]c in celu[m] ascendit
quod marcus et lucas commemorant sed
non omnia scripta s[un]t sicut ioh[ann]es fatet[ur].
Crebra em[er] erat eius t[un]c illis quos
p[er] dies xl. p[er]us quod ascendisset in celu[m].
Vergius uidentes ergo discipuli
dñm cognouit et idcirco dñm s[er]u[m] m[en]tra
uolab[us] adorabant. Et no[n] p[er]us et ele-
mens in galileam ut omes dubitantes aufer-
ret atordibus corp[us] accedens ad eos cor-
roborauit in fide. Unde sequit[ur]. Et ac-
cedens ih[esu]s locutus e[st] eis dicens. Data
e[st] in t[er]ra om[n]i[us] p[ar]tes in celo et in t[er]ra. **Item**
illi aut[em] p[ar]tes data e[st] qui paulo ante
crucifixus qui sepultus in tumulo qui
postea resurrexit. **Item** non aut[em]
hoc de c[er]tina n[on] dicitate. sed de af-

simper loquit[ur] hi
moderatus est p[er]u-
uaciam[us] f[er]uor[is]
dicit h[ic] dicitur
p[er]e t[un]c p[er] p[er]d[er]it
et t[er]ra p[er]d[er]it d[omi]n[us]
bat in celo p[er] fide[m]
terris. **Vergius** d[omi]n[us]
resurgente d[omi]n[us] di-
cipulis p[er] p[er]d[er]it t[er]ra
Data e[st] in t[er]ra om[n]i[us]
et. Et hoc sciend[um]
p[er]d[er]it a motu
p[er]d[er]it h[ic] p[er]d[er]it
et h[ic] h[ic] h[ic] h[ic]
p[er]d[er]it in celo
m[er]it[ur] qu[od] ibi uita
dicitur. Unde sub-
dicitur om[n]i[us] gentes
in ante p[er]d[er]it
p[er]d[er]it u[er]u[m] ab ioh[ann]e
dicit d[omi]n[us] om[n]i[us]
p[er]d[er]it u[er]u[m] q[uo]d
ad h[ic] p[er]d[er]it e[ss]e
et dicitur qui loc[us]
p[er]d[er]it d[omi]n[us]
e[ss]e no[n] in celo regno
no[n] ergo dicitur in
d[omi]n[us] in t[er]ra ap[ud]
in celo h[ic] p[er]d[er]it
no[n] ante aut[em] p[er]d[er]it
p[er]d[er]it eos in n[on]
f[er]it. **Item** quod e[st]
d[omi]n[us] n[on] e[st] q[uo]d
Vergius ad m[er]it[ur]
e[ss]e q[uo]d p[er]d[er]it a
ad m[er]it[ur] d[omi]n[us]
m[er]it[ur] p[er]d[er]it ex
ta h[ic] p[er]d[er]it con-
t[er]ra p[er]d[er]it
leg[is] d[omi]n[us] t[er]ra
p[er]d[er]it pontus ap[ud]
p[er]d[er]it ad ex p[er]d[er]it
p[er]d[er]it t[er]ra co[n] leg[is]
p[er]d[er]it t[er]ra

sumpta loquitur humanitate scdm qua
 minoratus est paulomms ab angelis **Se**
uerianus filius quippe dei unigenitus filius
 deus homini diuitas carni similis quod se
 ipse cu patre possedit **Jeromms** in celo aut
 et mita pfas data e. ut qui ante regna
 bat in celo p fidem credentiu regnet in
 terris **Remigius** Quod ergo pmissa de
 resurgente dno dicit Conspicisti cu
 sup opera manuu tuaru. hnt nre dno d
 data est. mecu omis pfas in celo et mita
 ra. Et hoc sciend quia anteq dno
 surrexisset a motius nouant angeli se
 subiectos homi xpo Volens ergo xpus
 eca homibus natu fieri q data e sibi
 omis pfas in celo et mita. p dicitur
 mpt qui ubi vita tuctis natiobus p
 ditarent **Vnde subdit** Sentes ergo
 docete omes gentes **Reda in omne** Qui
 em ante passione sua dixerat In via
 gentiu ne abiectis surgens a mortuis
 dicit docete omes gentes. Quia ppter
 confundant iudei qui dicit xpm em
 ad sua salute ee veniens **Arubstant**
 et donatiste qui localit xpm gcludere
 cupientes dixeru cu timis in affrica
 ee no malis regionibus **Jeromms** p
 nu ergo docent omes gentes de mde
 doctas in tngit aqua Non em pe fia
 ut corpus baptismi recipiat sacrametu
 mpt ante au fidei suscepit vitate **Bap**
tizantes eos in noie patris et filij et spe
 si. ut quors e vna diuinitas. sit vna
 largitas nome q tntatis vnus deus e
Seuerianus adme g gentes pfas vna
 cade q recitat ad salutem quas cauit
 ad vitam **didimus** r lo de spu sco licz
 aut quis possit exste mentis aliene. q
 ita baptizare conet ut vnu de predict
 noibus pmittat. videlicet qtraus xpo
 legis datori tamc sine pfoe baptizant
 vno penitus apertate liberat no potit
 quos ase existimant baptizatos **Et**
 hys aut colligit q mdiuisa sit sub
 stancia tntatis et prem ve filij esse pa

trem et filiu vere patris filiu et spm
 sm vere patris et dei ee spm et m super
 sapie et vitatis. i. filij di. hec e ergo
 salus credentiu et dispensacio eccliaice
 discipline in hac tntate pfit **hyllarius**
2ij li de tinte Quod em in hoc sacramento
 salutis humane no gmet. plena p
 omia ut a pleno et pfoe plata habet
 em nature sue nome in patre. sed pr fm
 e Non em humano modo uel aliud e qd
 pr e. spe ingentis etnis. hnt in se
 semp. ut semp sit. pli filio natus. filij
 aut e pgenes ingenti. vnus ex vno.
 Verus aver vnus auino. pfoe apfo
 vntis vntis. sapia sapie. gloria glorie.
 ymago inuisibilis dei. forma patris ingenti
 Spus aut scis no pe confessione patris
 et filij separ. Et quidem ubiq no de e
 hic expectacoms nre placu. hic in
 dinars spaciabus ficure spei pignus e
 hic mentu limc. hic splendor aors
 e. hec igit licet mutare no possit
 heretica. asserat tame hmiu gmet. ut
 Sabellius prem extendat in filiu id q
 nobis potius asserend putet ee qua re
 bus. cu ipm sibi filiu pponat et prem.
 ut Eboni sme micu excedes. no ex
 deo homies. sed ex homie deu pferat
 ut atriam qui ex nichilo atq exspe
 foma atq sapiam et dute dei pducat
 Quod aut mnd e ut de spiritu scito
 diuisa sentiant qui in filio largitore
 eius tam temerarij p uictores **Jeromms**
 Considerat aut hic ordo papius
 iussit aplis ut pmu docent vniuersas
 gentes. deinde fidei tngent sacramento
 et post fidem ac baptismu t cent ob
 suanda pceptent. **Vnde sequit** docete
 tes eos scruare omia quecuq mandau
 vobis **Palamus** Quia sicut corpus
 sine spu motuu e. ita et fides sine
 opibus mortua est **Aris in omne** Quia
 vero eis magna t mperat ergens
 corp sensus dicit **Et ecce ego vobis**

sum usq[ue] ad consummationem seculi q[ui] d. Ne
dicatis difficile e[st] in uicinis negotiis ego
sum uobiscum qui omnia facio leuia Non
aut[em] cu[m] illis solus dixit se futurus esse
sed et cu[m] omnibus qui post illos credunt
Non eni[m] usq[ue] ad consummationem seculi apti
mansuri erant. sed sicut in corpore fide-
libus loquit[ur] **Pavanius** Sed hoc aut[em] i[n]ter-
telligit q[uo]d usq[ue] ad fine[m] seculi no[n] se de-
futuri t[er]m[in]o. qui diuina mansuetudo
et in h[uius]modi se digni **Crisp[ostomus]** Reme-
morat aut[em] eis et transmigrationem ut eos
magis attrahat. et ne p[re]sencia solum
inspiciant sed et futura bona et sine
fine mansura q[ui] d. tristitia q[ue] sustinetur
simul cu[m] p[re]sencia uita dissoluet[ur]. cu[m] et
totu[m] seculu[m] in consummationem deueniat. **Bo-**
aut[em] quibus potuerit se in eternu[m] man-
sura **Bedam** in om[n]i. Querit aut[em]
quare hic dicit Ecce ego uobiscum su[m]
cu[m] alibi dixisset legatur. Vado ad eum qui
misit me. Sed alia se que humilitati a-
scribunt. alia que diuinitati. Ibit ad
p[re]sencia p[er] humanitate[m] manet aut[em] cu[m]
discipulis in forma qua e[st] p[er]i equalis. **Et**
aut[em] dicit usq[ue] ad consummationem seculi. si-
mitu[m] p[er] in similitudo ponit. Nam qui p[re]sencia
seculo manet cu[m] electis eos p[ro]tegendo
ipse post fine[m] cu[m] eis manebit eos
remunerando. **Jerom[us]** Qui ergo usq[ue]
ad consummationem seculi cu[m] discipulis se esse p[ro]-
mittit et illos ondit semp[er] te[m]p[or]ales
et se iniqua[m] accedentibus recessur[us] **leo** **iii**
de passione Qui eni[m] ascendit in celos
no[n] desinit adoptatos et ipse deorsu[m] con-
fertur ad patres qui sit se[m]p[er] inuitat ad
gloriam. Cuius glorie p[ar]ticipes nos faciat
ipse p[er]p[et]uus rex glorie qui e[st] deus b[e]n[e]dictus
in secula Amen

Explicit thomas de aquino sup[er]
mactin